

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน :
กรณีศึกษาตำบลหมอเมือง อำเภอแม่จรม จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน นายเรืองเดช ทองสถิตย์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. จุรีรัตน์ โทมัส	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูทงศ์ ภูณทลบุตร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน กรณีศึกษา ตำบลหมอเมือง อำเภอแม่จรม จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชน และ (3) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชน ตำบลหมอเมือง อำเภอแม่จรม จังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ประชาชนตำบลหมอเมือง อำเภอแม่จรม จังหวัดน่าน จำนวน 240 คน และกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 15 คน รวม 255 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient, r) ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย F-test และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ซึ่งทดสอบด้วย T-test

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นอายุ การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ ปัจจัยทางสังคม ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรม แหล่งรับรู้ข่าวสารในการจัดการขยะและปัจจัยความคิดเห็นทางด้านสิ่งแวดล้อม คือสภาพทางกายภาพ และทางสภาพชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการจัดการขยะและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามปัจจัยส่วนบุคคลคือเพศ ที่ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะที่แตกต่างกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของ อบต.และประชาชนต่อการจัดการขยะ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับความสัมพันธ์ของตัวแปรอื่นๆ พบว่า การศึกษา ระดับรายได้ แหล่งรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับบทบาทการจัดการขยะของชุมชน แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสภาพชุมชนมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับบทบาทการจัดการขยะของชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลจากการสนทนากลุ่ม และเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า นโยบาย พระราชบัญญัติและงบประมาณ มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน

แนวทางในการจัดการขยะในชุมชนที่ได้จากการศึกษาคือการลดการเกิดขยะในชุมชนใช้มาตรการที่ใครเป็นผู้ก่อขยะผู้นั้นต้องรับผิดชอบ ดังนั้นแนวทางปฏิบัติคือ มีการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในชุมชน มีการกำจัดขยะในครัวเรือนเอง และการกำจัดขยะที่ย่อยสลายยาก รวมถึงขยะอันตรายในมีส่วนร่วมของชุมชน.

Independent Study Title	Factors Affecting Opinions Toward Community Garbage Management : A Case Study of Tambon Mo Mueang , Amphoe Mae Charim , Changwat Nan.	
Author	Mr. Ruengdech Thongsathit	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Assoc. Prof. Suvit Rungvisai	Chairman
	Lect. Dr. Jureerat Thomas	Member
	Asst. Prof. Putchong Kuntolbutra	Member

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to determine factors affecting opinions toward community garbage management, (2) to compare the opinions concerning garbage management of Tambon Administration Organization (TAO) and that of local people, and (3) to find appropriate approaches for community garbage management of Tambon Mo Mueang, Amphoe Mae Charim, Changwat Nan.

The studied samples consisted of 240 local people and 15 TAO members as a total of 255 samples. Designed questionnaires were used as a research tool to collect data. Additional data and information were obtained through focus group discussion and literature review. Data were statistically analyzed by applying descriptive statistics to find percentage, mean and standard deviation. To test the hypotheses, correlations of studied variables were determined by Pearson's correlation coefficient (r) and tested significance with F-test, and mean comparisons were made and tested significance with t-test.

Results of the study were concluded below:

The opinions of sample groups toward garbage management were not significantly correlated with individual factors (age, education, occupation and income); social factors (group's member, group activities, participation, and sources of information); and environmental factors

(landscapes and community characteristics). However, it was found that samples of different sexes had different opinions on garbage management significantly at 0.01 level.

Groups of TAO members and local people showed significant differences (at 0.01 significant level) in their opinions on community garbage management.

The correlations of other variables indicated that education, income and sources of information were positively related to household and community garbage management whereas environment factor regarding community characteristics showed a negative correlation at significant level of 0.001.

Finding of focus group discussion suggested that government policy, relevant laws and a budget resulted in opinions and roles of group members toward community garbage management.

Moreover, overall results suggest that appropriate approaches for community garbage management are to reduce garbage at sources and to use polluters pay principle. Thus, the community should start programs to build up people's awareness and encourage people to manage garbage of their own households, as well as to manage undegradable garbage and hazardous waste in public areas of their communities.